

Előfizetési árak helyben és vidéken:	
Egy évre	12 korona
Félévre	6 korona
Negyedévre	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér.
Megjelenik vasárnap és csütörtök reggel.	

HATÁRŐR

= UJVIDÉK, 1909. =

július 1. csütörtök

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Ujvidék, Petőfi-utca 47. szám.,
ahová a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények intézendők.
Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA.

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

Gazdasági konszolidáció és választói jog.

—, június 30.

A kormány bukása és a koalíció fölbomlása nyomán, amint előre várható volt, nagy jajgatás tör ki azokban a körökben, amelyek eddig több-kevesebb sikerrel, a magyar gazdasági élet egyedüli bölcsesének hirdették magukat. A függetlenségi párt teljes kormányra jutása ellen, többek közt az a legközkeletűbb érvük, hogy ez a kormányzat a gazdasági konszolidáció számára nem nyújt garanciát. Nagyipari kapitalisták csak úgy, mint a nagy latinfudiumok urai ezt hirdetik, evvel kiabálják tele a világot és evvel uszítják Ausztriát a nemzeti törekvések ellen. Ezek az urak tudniillik a gazdasági konszolidációt úgy értik, hogy csak a nagy tőke uralmának biztosítása a fontos, a munka uralma azonban mellékes. Abban, hogy gróf Andrássy Gyula contre coeur vállalta a választói jog reformát, több garanciát láttak a gazdasági élet számára, mint abban, hogy a függetlenségi párt régi programjához híven és a munkálkodó Magyarország érdekeinek megfelelően, tehát őszintén vállalja a választói jog általánosítását. Ha a választói jog csakugyan gazdasági kérdés is és ha csakugyan vannak benne biztosítékok arra, hogy Magyarország nem a harácsolók kiesiny csoportjának, hanem a dolgozó emberek és a munkáspolgároknak országa legyen, aminthogy a választói jog általánosításában ezt a biztosítékot meg lehet találni, akkor nem azokban, keresendő a gazdasági élet biztonságának garanciája, akik Andrássy körül csoportosultak, hanem azokban akik a választói jogot programjukhoz híven, becsületesen, a munka érdekeinek szemmel tartásával akarják megvalósítani. Mert ismétljük: Andrássy és pártja akarata, programja ellenére vállalta a választói jog reformját. Vállalta úgy, hogy mindenki sejtette, hogy ebből a választói reformból nem a munka jogainak biztosítása, nem a dolgozó polgárság terfoglalásának garanciája lesz, hanem valami olyan mesterkedés, amely a régi herék tovább élését akarja biztosítani.

Az események igazolták, hogy az Andrássy-féle politika kiszámíthatlan károkat okozott gazdasági téren. A sztrájkok elvadulása, a munkásvezérek felelőtlen helyzete súlyosan károsította az iparos osztályt csak úgy, mint a

mezőgazdaságot. Az a rendezetlen viszony, amely munkaadó és munkás közt van, java részében a választói jog rendezetlenségére s arra vezethető vissza, hogy a dolgozó osztályok világosan látták, hogy gróf Andrássy Gyula kezében az ő ügyük rossz kezekben van s hogy játékszerként kezeltek. Ha a gazdasági élet e fontos ágában bizonytalanság van, ha elvadulás tapasztalható, úgy ennek oka csakis abban található meg, hogy Andrássy nem a gazdasági élet szükséges követelményeként hanem csak mint kormányzati feltételként vállalta a reformot. Minden józan eszű ember meg tudja érteni, hogy mi jó van a gazdasági konszolidáció szempontjából abban, ha kényszerből hozzák a reform ígérését, hogy aztán ezt az ígérést kijátsszák és aközött, ha belső meggyőződésből hozzák és tehát avval az őszinte szándékkal, hogy meg is csinálják. A függetlenségi párt azonban evvel a szándékkal kíván kormányra kerülni. Tőle félteni tehát a gazdasági konszolidációt, vagy esztelenség, vagy alakoskodás. Nem is a gazdasági élet nyugalmát féltik a kiabálók és aggodalmaskodók a függetlenségi kormányzattól, hanem azt a kétségbeesett állapotot, amelyben eddig munka nélkül, áldozatok nélkül élni lehetett.

És ha még csak ezt féltének. Aggodalmaik igazi forrása ott van, hogy a demokratikus választói jog alapján álló parlamentben nem lehet mindent a maguk érdekei szerint eligazítani, hanem mindent a nép érdekeinek megfelelően kell intézni. Az igazi kétségbeesésük oka az, hogy az ország a munka országa lesz, amelyben tehát csak a munkának lesz becsülete, de nem a henyélésre fölhasznált tradícióknak. Ám az értékeknek ilyen átforgalmazásával az igazi nemzeti állam kifejlődésének alapjai helyeztetnek le, amelyben nem lehet többé Bécsnek tett szolgálatok fejében óriási vagyonokat, óriási hatalmat és óriási kényelmet biztosítani. Nem lehet nemzeti hősnak föltűnni ugyanakkor, amikor a nemzeti akarat ellen mindent megteszünk Bécsben. Nem lehet utjába állani például a nemzeti gazdaság függetlenségének fölfelé, mi alatt lefelé a nemzettel elkényeztetjük magunkat és a népszerűség napsugarában fürdünk.

A választói jog általánosítása a munka országának megteremtése. A

munka becsületének kivívása pedig a nemzeti állam legnagyobb, legszebb és legerősebb oszlopa. Gazdasági életünk szoliditásának igazi hivei nem is azok tehát, akik most a here élet veszendő kényelmét siratják, hanem azok, akik az általános választói jog törvénybe iktatását vállaló többség oldalán keresik a jövőt. Amazok eljátszották játékaikat. Ők a múltéi lettek. Emezeké a jövő és evvel együtt övék a nemzeti munka országa.

A kenyérdrágaság ellen.

— Válasz. —

A kenyér drága. Ezt a tényt konstatálja a „Határőr“ múlt heti vezércikkében és felhasználja ezt az alkalmat egy újabb időben általánosan kedvelt témának a fejtegetésére, mikor az általános drágaságért egyenesen a gabona határidőüzletet teszi felelőssé és bécsi hangok nyomán követeli annak eltörlését.

A kenyér drága. Ez igaz és méltányolni tudom mindazon törekvéseket és igyekezeteket, amelyek oda irányulnak, hogy a szegény mindennapi betevőfalatját kevesebb áldozat árán, olcsóbban szerezhesse meg; amennyiben tehát ez irányban javaslatokkal, vagy jótanácsal előáll valaki: feltétlenül figyelembe veendő minden vélemény, már magában véve a tárgy fontosságára való tekintetből. Ily javaslatnak azonban két elengedhetetlen kelléke van. Ügyelni kell arra, hogy az egyik társadalmi osztály helyzetének megjavítása egyuttal egy másiknak igaztalan hátrányával ne járjon, elsősorban feltétlenül szükséges azonban, hogy a felajánlott terv keresztülvitele a bajon tényleg segítsen is.

A „Határőr“ cikkirója ily eszköznek a határidőüzlet eltörlését tartja. Első pillanatban tisztában van vele mindenki, aki a cikket olvasta és a tárgyról fogalma van, hogy írója nemcsak a határidőüzlet technikáját, hanem még annak legprimitívebb lényét sem ismeri. Erkölcselen nyereszkeskedőknek és tisztességtelen üzereknek mondja azokat, akik a határidőüzlet segélyével bonyolítják le üzleteiket és elfogulatlan ítéletet kér azoktól, akik távol állanak az üzlettől, miközben maga sem veszi észre, hogy cikke minden sorában elfogultság és a legképtelenebb következetlenség van.

A határidőüzlet az időszakonként rendszeresen megjelenő tulnyomó kínálat és kereslet ártalmas hatásának kiegyenlítése céljából létesült, a rendeltetésének jelen mi voltában teljesen megfelel és ezzel, különösen mezőgazdasági államban, mint a milyen mi vagyunk, oly hasznos szolgálatot tesz, melyet csak ak

BOGDÁNY

és TÁRSA

Budapest,
VI. Dalnok-utca 12. sz.
Telefon 988.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezetékek, csatornázás és világítás berendező vállalat.

Ujvidék, Tököly Imre-utca 11. Telefon 219.

KRON KÁROLY FIA

cég Ujvidéken tisztelettel értesíti n. é. vevőit, hogy a nyári ujdonságok lengyelem szövetekben: mint Eolienne, pouplin, ottoman, marquissete, valamint batistok, ruhavásznak, shantung, tussor, foulard, madeirahimzések, sima és himzett piquékermék, francia percaillók és delainek-beleértve a legutolsó hetek kreációit is — raktárra érkeztek és a cég nagyszámu kirakataiban kerülnek folytatólagosan kiállításra.

kor fognak igazán fájdalmasan nélkülözni az eltöröl urak, ha majd egyszer tényleg sikerül nekik rég óhajtott tervüket keresztülvinni. Vagy azt hiszik, hogy a július 28-án learatott és nagyrészen mindjárt eladásra kerülő nagymennyiségű gabonának mindjárt július 30-án megfelelő számu vevője akad, aki ezt kifizetni és a szükség bekövetkeztéig, tehát jórészt hónapokon keresztül, tartani képes? És még amellet kiteszi magát az árkülönbözetek veszélyének ily hosszú időn át, ha a határidő-üzlet segítségével legalább az utóbbi rizikó ellen védekezni nem tud: az nem képes az effektive vett mennyiséget eladni úgy, hogy az érte megfizetett árut magának biztossítsa; bár oly vevő, ki az árut feltétlen tényleges átvételi kötelezettséggel megvonná, ily óriási mennyiségre nem vállalkozik. Látnak tehát, hogy a határidőüzlet éppen annak meggátolására alkalmas, amivel leginkább vádolják; az egyetlen lehetőség úgy a gazdára, mint a kereskedőre nézve, hogy gabonájával feltétlenül spekulációba ereszkednie ne kelljen. Illusztris példával szolgált e tekintetben egyik legnagyobb budapesti malom három év előtt. Ez ugyanis azzal az érveléssel, hogy spekulációkba ereszkedni nem akar, elvéül tüzte ki, hogy határidőüzleteket egyáltalán nem köt. Ennek természetes következménye lett azután, hogy a buzakinálat és lisztkereslet időközönként jelentkező mennyiségbeli különbsége a csupán effektív üzlet nehézsége folytán nem volt képes úgy kiegyenlíteni, hogy állandóan fölfelé vagy lefelé spekulálnia ne kellett volna. A végeredmény pedig abban az egy esztendőben, az azelőtt eléggé rentábilis malomnál körülbelül 750 ezer korona üzleti veszteség volt.

A termelőre nézve szintén kétségbe nem vonható előnnyel jár, ha termését akkor értékesítheti, amikor az neki legjobban megfelel, ez pedig éppen az imént felhozott fedezési könnyedségnél fogva csakis határidőüzlet segítségével lehetséges.

A kereskedő helyzetéről nem akarok szólni, annál is inkább, mert ennek előnyeinek bizonyításával esetleg éppen azt a hatást érhetném el, hogy azok a bizonyos körök, amelyek ma a határidőüzlet ellen agítálnak, megkettőzött erővel tennék ugyanazt.

Marad a fogyasztó. Erre való tekintettel történt tulajdonképpen elsősorban a támadás és itt mutatkozott is a legnagyobb következetlenség párosulva a legnagyobb naivsággal. Hát azt hiszi a t. cikkíró ur, hogy a budapesti árutőzsde látogatói képesek a gabona árát teljesen a saját tetszésük és izlésük szerint irányítani? Nem gondolt-e soha arra, hogy az nem egypár magyar ember kedvétől függ, hogy a világ összes gabonájának az ára miként alakuljon? Nem tudja-e, hogy New-Yorkban, Chicágóban, Párisban, Liverpoolban stb. szintén gabonáüzlet bonyolodik le, mely sokszorta nagyobb termelést és fogyasztást közvetít mint a miénk és az Egyesült Államok farmere talán még sem fogja úgy eladni a buzáját, ahogy az a budapesti gabonakereskedőknek tetszik.

Az áralakulás, amely a határidőüzlet segítségével a tőzsdén történik, nagyon is szigorú ellenőrzés alatt áll és aki csak kissé is ismeri

azokat a tényeket és körülményeket, melyek az ár kialakulására befolyással vannak, nagyon is jól tudja, hogy itt az önkénynek a legtávolabbi jelensége sem lehetséges. Ha a buza drága, annak vannak okai, részben természeti viszonyok, (gyenge termés) melyeken nem tudunk segíteni, részben mesterségesen előidézett körülmények (védekezés, semmi-estére sem oka azonban a határidőüzlet, mivel a tőzsde épp oly kevésbé képes magas árakat kreálni, amily kevésbé tudja azokat lenyomni, akár van határidőüzlet, akár nincs.

Minden üzletnek lényegéhez tartozik, hogy két fél álljon egymással szemben. Egy, aki vesz s egy, aki elad. Ha a tőzsde üzletet abban a primitív formában vesszük, ahogy azt a cikkíró magában elképzei, akkor az össznyereséggel kell, hogy egészen megfelelő veszteség álljon szemben. Ki tehát az erkölestelen üzér ebben az esetben a két kereskedő közül, aki nyer vagy aki veszít és milyen befolyással lehetne ez ebben a formában az áralakulásra? Ha azonban közelebb lépünk csak egy lépéssel is a tőzsdeüzlet valójához, akkor is csak úgy foghatjuk fel a helyzetet, hogy a vevő kereskedővel szemben az eladó termelő áll. Vevőt pedig azért, mert taldrágán vett, most vonnak először felelősségre. Nem képzelhető el, hogy egy kereskedőnek inyere legyen ily magas árak mellett folytatni üzemet, mikor azt ugyanazon eredménnyel fele áraknál is tehetné, tehát fél tőkével dolgozhatná, ami pedig tudvalevőleg kereskedőnél elsőrendű fontossága,

A kenyér drága. Ez igaz és igyekezni kell minden eszközzel a bajon segíteni. Segíteni azonban csak úgy lehet, ha ott fogjuk meg a dolgot, ahol a baj eredete, vagy a fennállásához szükséges kellékek fészkelnek, semmi esetre azonban úgy, ha fölvetjük a már annyiszor zaklatott határidőüzlet eltörlésének a kérdését, mely a drágasággal abszolúte semminemű összefüggésben nincs és mely csak felbecsülhetlen hátrányokkal járna az egész ország gazdasági életére anélkül, hogy a malomipar tönkretételén, a termelők és fogyasztó nehézségein és a kereskedelem lehetetlenné válásán kívül egyebet elérnénk.

Hagyjuk hát a bécsiakat, kiknek az fáj elsősorban, hogy nekünk van határidőüzletünk, a mikor nekik nincs.

A drágaság tényleges okairól talán még lesz alkalmunk szólni és remélem, hogy sikerülni fog a t. cikkíró urat is meggyőzni, hogy az minden lehet, csak a határidőüzlet nem. Gb.

Előfizetési felhívás.

Július hó elsejével, a III. évnegyed alkalmából új előfizetést hirdetünk a „Határőr”-re.

Az a szeretetteljes támogatás és pártolás, melyben olvasóink eddig részesítettek, arra buzdít és kötelez, hogy erejünkhez telhetőleg, lapunk programjához hiven, a legjobb akarattal és tudással szolgáljuk olvasóink érdekeit ezentul is és segítsük diadalra vinni a függetlenségi és 48-as párt Magyar-

ország függetlenségére, önállóságára és szabadságára irányuló elveit.

E program mellett fogunk kitartani s e küzdelem sikeres folytathatása végett kérjük tisztelt olvasóinkat, hogy jóindulatu támogatásukban továbbra is részesíteni és az előfizetést mielőbb megújítani sziveskedjenek

HIREK.

Teleki Arvéd gróf üdvözlése. A függetlenségi és 48-as párt jun. 27-én Balla Árpád elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen elítélőleg nyilatkozott az országos párt azon al-elnökeiről és tagjairól, akik a bankkérdésben ingadoznak és meg akarnak alkudni, viszont lelkesedéssel övezte azokat az igazi függetlenségi képviselőket, akik szívük teljes erejével a magyar nép igazát védik. Egyben követelte a közgyűlés, hogy a vezérférfiak semmiféle alkudozásba bele ne menjenek. A közgyűlés Teleki Arvéd grófot, Ujvidék képviselőjét a következő távirattal üdvözölte:

Gróf Teleki Arvéd Budapest,

VIII. Reviczky tér.

Hazánk ege beborult. Hála a magyarok Istenének, vannak elszánt hősök, kik a viharban is megállják igazán helyüket. Ilyenek ismerjük Méltóságodat és midőn hazánk nehéz napjaiban kifejtett önzetlen és kuruci működését megköszönjük, mai rendkívüli közgyűlésünk alkalmával továbbra is igaz kitartásra kérjük. Az ujjvidéki függetlenségi és 48-as párt elnöksége.

Eljegyzés. Szesztay Sándor budapesti magánmérnök és vállalkozó jun. 29-én jegyet váltott Balla Jónka urleánnyal, Balla Árpád kedves és szeretetreméltó leányával.

A kir. kath. magyar főgimnáziumban június 24-26. napjain Dr. Szele Róbert kir. főigazgató és Pongrácz Alajos min. biztos kettős elnöklete alatt tartott érettségi vizsgálaton 25 tanuló közül 4 — Hegedűs Ferenc, Hoós Kázmér, Reich Arnold, Zahorecz Károly — jelesen, 8 — Baranyi Ferenc, Bezegh János, Bíró Gyula, Fischl Hugó, Kaiser Mátyás, Mihálovics József, Szeidl Károly, Szőke Feren — jól, 8 elégségesen éret; két hónap múlva teendő javító vizsgálatra utasított 5. — A görög nyelvből kiegészítő vizsgát tett 6 tanuló, kik közül 1 jeles, 2 jó, 2 elégséges és két óra visszavetett: 1.

Halálozás. Kosztka György kir. tanácsos, nyug. ujjvidéki főgimn. igazgató június 26-án szívvelhűdésben élte 62. évében Pestszentlőrincen meghalt.

A vonat elé vetette magát. Paczolay István vasuti tiszt neje jun. 29-én a vasuti hid mellett robogó déli gyorsvonat elé vetette magát, mely nyomban kioltotta életét. A csak 33 évet élt szerencsétlen nő állítólag nagyfoku idegfejében szenvedett és öngyilkossági szándékát erős idegroham hatása alatt követte el. Hült tetemei e hó 1-én beszenteltetvén, a kiskunhalasi családi sírboltban fognak örök nyugalomra helyeztetni. A közkedveltsé-

gú vasuti rosszerte n-vétet kelte

Te De zium, vala delmi isko meg, mit iskolai ün kiosztása k

Főkap tiszteletére tése alkalm 3-án banke amely az igérkezik.

Az u magyarorsz egyletének hogy az t let jelvény gyeztethes Ezen védje mányainak ad a mun nek.

Tűzöl tűzoltó-egy fennállásán tanya udv tókhoz ezu gármester lelkes bes Zanbauer Mladen e. arany; Ex Gyula 15, Platán az amelyet u kitüntetett Zanbauer tetettek ne jellegű sz tűzoltóink kor társas vidéki ven részt. A tagja által szést kelte hiányosság Dr. Demc dozó és re 37 év óta düssos él réssel me rágására sorban a harát. Zan elnökét, I Ferenc a első sorb aszparanc otthont n vészmeste az összes ifj. Jójárt egylet leg Kugler E és Ott J. rekovits jelenlegi zedéket, köztisztele ujjvidéki rencet, n Nagy lel elnök sz Balla Al kiváló jó

gű vasuti tisztet ért súlyos katasztrófa városszerte nagy megdöbbenést és őszinte részvétet keltett.

Te Doum. A kir. kath. magyar főgimnázium, valamint a polgári és a felső kereskedelmi iskolák Te Deuma jun. 29-én tartatott meg, mit az illető intézetekben rendezett iskolai ünnepély, jutalmak és bizonyítványok kiosztása követett.

Főkapitányi bankett. Ifj. Jójárt János tiszteletére, főkapitányúvá történt kinevezése alkalmából Ujvidék város polgársága július 3-án bankettet rendez a lövölde helyiségeiben, amely az előjelekből ítélve, nagyarányúnak ígérkezik.

Az ujvidéki szappangyár védjegye. A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj-egyletének központi elnöksége megengedte, hogy az ujvidéki szappangyár nevezett egyület jelvényét védjegyként törvényesen bejegyeztethesse és gyártmányaira használhassa. Ezen védjegy ellenében a szappangyár, gyártmányainak számlaértéke után 10% jutalékot ad a munkások rokkant- és nyugdíj-egyletének.

Tűzoltóink juniálisa. Az ujvidéki önk. tűzoltó-egylet Péter es Pál ünnepén ülte meg fennállásának 37. évfordulóját. A tűzoltó lak-tanya udvarán zászló alatt sorakozott tűzoltókhoz ezuttal Dr. Demetrovits Vladimir polgármester és együleti elnök intézett nagyhatású, lelkes beszédet abból az alkalomból, hogy Zanbauer Ágoston parancsnok, Dr. Jójárt Mladen e. orvos, Glatter János a 30 éves arany; Exler J. 25, Bruder István és Nikolits Gyula 15, Lemler és Herbst 10, Zuber és Platán az 5 éves szolgálati érmet kapták, amelyet ugyancsak a polgármester tűzött a kitüntetettek mellé, mire úgy Dr. Jójárt mint Zanbauer parancsnok tolmácsolták a kitüntetettek nevében is köszönetüket. Ezen családias jellegű szép és felemelő ünnepély után önk. tűzoltóink a lövöldebe vonultak, hol déli 1 órakor társas ebéd volt, amelyen 100-on felül, vidéki vendégeikül a futaki tűzoltók is, vettek részt. A polgárság ezuttal alig volt egy-két tagja által képviselve, ami méltán visszatetszést keltett, de talán a rendezés és meghívók hiányosságának tudható be. A tósztok során Dr. Demetrovits az egyület önzetlen, önfeláldozó és reklam nélkül való üdvös működését, 37 év óta az összpolgárság javára kifejtett áldásos élénk színeivel esetenve és elismeréssel méltatva, munkálkodását az egyület virágzására az összes tagok egészségére, első sorban a kitüntetettek jóvoltára emeli poharát. Zanbauer parancsnok az egyület buzgó elnökét, Dr. Demetrovits polgármestert, Witz Ferenc a tűzoltó-egylet nemeskeblű, tagjait, első sorban annak elnökét, fő-, al- és szakaszparancsnokait élteti. Zanbauer a kellemes otthont nyújtó házigazdára, Witz Ferenc lövészmesterre, majd a futaki vendégekre és az összes működő tagokra; Schuster Rezső ifj. Jójárt János rendőrfőkapitányra, utóbbi az egyület legrégebbi, ma már tartalékos tagjaira; Kugler Ede, Szlezák Ernő, Simony Mátyás és Ott József-re mondott felköszöntőt. Lovrekovits Ferenc lelkes szavakban az egyület jelenlegi tagjait, majd ismét a jövő nemzedéket, Zuber Károly Lovrekovits Ferenc köztisztviselő polgártársat, Hrobács Mór az ujvidéki bajtársakst és Exler J. Witz Ferencet, majd az egyület jóakaróit köszönté. Nagy lelkesedést keltettek Dr. Demetrovits elnök szavai, amelyekben távollevő Dr. Balla Aladár főispánnak az egyület iránti kiváló jóindulatát méltatja és indítványára

nyomban üdvözölő sürgöny is menesztetett a főispánhoz. — Az ünnepély szép kiegészítő részét képezte Zuber Károly segédtszót és Oláh F. mázónak a Czeypek- és Vavra-féle alapítványok kamataiból 1—1 tiz koronás arannyal való kitüntetése az egyület szolgálatában kifejtett lankadatlan buzgóságuk és lelkiismeretes kötelesség-teljesítésért. Asztalbontásra csak 4 óra után került a sor, mikor a katonai zenekar hangversenye, majd 6 óra felé a tánc következett. Közönség a délután folyamán egyre sűrűbben érkezett s úgy a tűzoltók, mint a közönség kedélyes és jósikerű mulatságnak váltak részeseivé.

Beiratások. Az áll. felső kereskedelmi iskolába a beiratások június hó 30-tól július hó 3-ig bezárólag d. e. 9—11-ig eszközöltetnek. (Főlépcső, I. emelet, 22. szám.) Az igazgatóság felhívja erre különösen a helybeliek figyelmét, mert szeptember hó első négy napján csak annyiban lesz még beiratás, amennyiben a szabályszerű maximumon belül — 40 tanuló osztályonként — még hely van.

Halálozás. Knezevič Márk nyug. tábornok jun. 26-án meghalt. Temetése vasárnap nagy-számu közönség részvétele mellett, fényes egyházi szertartással és nagy katonai pompával ment végbe.

Uj gyár Ujvidéken. Rövid idő óta élénk mozgalom indult meg a helybeli körökben egy *cserépgyár* alapítása érdekében. Az eddig folytatott megbeszélések már is szép eredményre vezettek; 200.000 k. alaptőkével fog a részvénytársaság megalakulni és átveszi a Neumayer és társai lédenici téglagyárát, amelyet megfelelően felszerelve helyez üzembe. A gyár kitűnő anyaga és szerencés fekvése — vasuti állomása és saját dunaparti rakodója van — nagy reményekre jogosítanak. Az alapításban az ujvidéki Takarékpénztár is részt vesz.

Ügyészi állás Felsőkaból községben. Felsőkaból község elhatározta, hogy egy köz-ségi ügyészi állást szervez, még pedig Gavrilovics Szvetozár g. kel. szerb lelkész indítványára, azon indokból, mert a községben nincs ember, aki nekik a törvényeket és rendeleteket megmagyarázná.

Nyilatkozat. *Csernyei Mór*, az Ujvidéki Közlöny szerkesztője felkért bennünket következő nyilatkozatának közlésére: Az »Ujvidéki Közlöny« f. évi április hó 29-iki számának »Hírek« rovatában »Utazás és foglалás körül« című cikk-jelent meg, a melyet Dr. Bruck Géza helybeli ügyvéd ur magára nézve sértőnek talált és a mely miatt az ujvidéki királyi törvényszék előtt 3136 B. 909. sz. alatt ellenem a büntető eljárást folyamatba tette. *Midőn ezennel elismerem, hogy Dr. Bruck Géza ügyvéd ur a cikk alapjául szolgált ügyben mindenben a törvény szerinjt járt el és jogos eljárását csakis első felháborodásomban kifogásoltam, kijelentem, hogy nevezett ügyvéd urat sérteni szándékomban nem volt és tőle ez uton is bocsánatot kérek.* Ujvidék 1909 június 26-án. *Gsernyei Mór.*

Felelős szerkesztő: Pap Sándor.
Laptulajdonos: Balla Árpád.
Igazgató: Zanbauer Ágoston.

Hirdetések.

9965. tv. szám 1909.

Árverési hirdetmény.

Weinfeld Fülöp József ujvidéki bejegyzett cég végrehajtónak, továbbá a csatlakozott titeli első takarékpénztár részvénytársaság, Zsiváncsev Száva tündéresi lakos, Bajcsics Sztevénné született Zsiváncsev Velinka tündé-

resi lakos és a sajkásszentiváni népbank részvénytársaságnak Zsiváncsev Vojinné született Kuzmanov Milka tündéresi lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 507 korona, 91 korona 94 fillér, 2000 korona, 480 korona és 990 korona tőke követelés járuléki kielégítése végett az 1881. évi LX. t.-c. 144. §-a alapján és a 146. §-a és az 1908. LXI. t.-c. 27. §-a értelmében az ujvidéki kir. törvényszék és a titeli kir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóság területén levő tündéresi 28. számu betétben A 14. sorsz. 888. hrszu 12 hold 1564 négyszögöl szántóból (a középső dűlőben) Zsiváncsev Vojinné született Kuzmanov Milkát illető 1/2 jutaléka Flesch József tündéresi lakos utóajánlattevő által megajánlott 5580 korona árban mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Ezen árverés megtartására határnapul: 1909. évi július hó 12. napjának d. u. 2 órája Tündéres község-házházhoz tüzetik ki.

1. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlan a kikiáltási áron alól eladatni nem fog, hanem amennyiben annál magasabb ígérlet nem tétetik, az ingatlan az utóajánlattevő által megvettnek fog kijelenteni.

2. Az utóajánlat akkor is kötelező, ha az ajánlattevő az árverésnél meg nem jelent.

3. Az újabb árverés költségeit a vevő az ígért vételáron felül köteles fizetni.

4. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1. napján 3333. sz. I. M. R. 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 110. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Titelen, 1909. évi június hó 16. napján. A kir. jbróság mint tkvi hatóságnál.

Lesztvánszky,
kir. táblabíró.

Matkovits

szobafestő

és mázó

Rókus

KOSSUTH LAJOS-UTCA 45.
ÖRMÉNYTEMPLOMHÁZ.

935. sz. 1909 vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbíró-ság 1909. évi V. 591. 604. 605. számu végzése következtében dr. Belohorszky János ügyvéd által képviselt *M. Pekarek & Comp.* javára 319 K 68 f. s jár erejéig 1909. évi március hó 30-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1366 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: állványok, pénzszekrény, jég szekrény, likőrök nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbíró-ság 1909. évi V. 591. 604. 605/4 számu végzése folytán 319 k. 68 f. tőkekövetelés, ennek 1908. évi október hó 12. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 61 k. 82 f. bíróság már megállapított költségek erejéig, a már megfizetett 300 kor. leszámításával Ujvidéken szűcs-u. 10. sz. a. leendő megtartására 1909. évi július hó 9-ik napjának d. e. 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidék 1909. évi május hó 27-én.

Horváth Gusztáv
kir. jbr. végrehajtó.

Eladó ház.

Petőfi-utca 14. sz. Balla-féle ház, 5 szoba, előszoba, konyha, zárt folyosó és istálló és raktárhelyiségekkel szabad kézből rendkívül kedvező feltételek mellett eladó.

Bővebb felvilágosítással *Hajós Miksa* ur szolgál az Ipar- és Kereskedelmi takarékpénztár titkára Kossuth Lajos-utca 49.

Ugyanott *bérbeadó*: egy műhelynek is használható szép, tágas raktárhelyiség és egy nagy istálló több lóra.

Omnibusz.

Egy könnyű járatu, jó karban tartott omnibusz, mely főleg vidéki vendéglősök számára igen alkalmas, *szabad kézből, olcsón eladó*. Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Gőztéglagyár.

Fraunhofer, Marx és Schneider Ujvidéken ajánlják legjobb minőségű és szép kivitelű *fali-, gép-, kut-, lépcső-, kövezőtéglákat és cserepeket*, francia biztonsági duplahornyu szélfogóléccel ellátott *átfedő tetőcserép* és a hozzávaló *kupcserép* kátrányozott és anélkül 2020. szám stb. a legolcsóbb napi árak mellett.

Megrendelések alkalmával kérjük a nagyérdemű közönséget megbizottunkhoz, *Profuma Károly* urhoz (*Zrinyi Ilona, ezelőtt Kigyó-utca 14. sz.) fordulni.* 2-10

Eladó. Eladó.

A Duna közeli szőlőtelepen mintegy $\frac{1}{3}$ hold *nemes füzes* termése előnyös áron eladó. *Idel Illés.*

Lakás!!

Uj épület Hán-utca 4. sz. a., mely 5 szobából, konyha, fürdőszoba, pince és csukott folyosóból áll, az egész lakásban gázvilágítással, augusztus 1-től kiadandó.

Tudósítás szücs-utca 16. sz.

Hat éves leányka mellé végzett óvónő kerestetik.

Bővebbet Kossuth Lajos u. 13. szám I-ső emelet. 3-3

Egy 4 szobás lakás lehetőleg magán ház a belváros területén, november 1-re bérbevételre kerestetik.

Bővebbet a szerkesztőségben. 2-3

VALÓDI BRÜNNI SZÖVETEK

az 1909. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény 3.10 m. hosszú teljes férfruhához (kabát, nadrág és mellény) elegendő, csak	1 szelvény 7 korona 1 szelvény 10 korona 1 szelvény 12 korona 1 szelvény 15 korona 1 szelvény 17 korona 1 szelvény 18 korona 1 szelvény 20 korona
--	---

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 K.-ért, szütyű felöltőszövetet, turistalódent, selyemkamarát stb. gyári áron küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár.

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az *előny*, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentősek. *Szabott, legolcsóbb árak. Gyári választék.* Mintahú, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

Nevelő-intézet.

A „Szegedi Deák-Otthon“ mint fiúnevelő-intézet nemzetiség és felekezeti különbség nélkül vesz fel növendékeket, kik a középiskolák bármelyikébe, a tanító-képzőbe, a kereskedelmi, polgári iskolába járnak. Ellátási díj évi 400 korona. Bő tájékoztatást nyújtó prospektust készséggel küld

Bonh Károly

1-3 igazgató.
Szeged, Tisza Lajos-körút; telefon 514.

Meghívó.

AZ „UJVIDÉKI KONSERVGYÁR R. T. felszámolás alatt

rendes közgyűlését

folyó évi július hó 29-én 5 órakor
AZ UJVIDÉKI NÉPBANK helyiségében fogja megtartani.

TÁRGYSOROZAT:

1. A felszámoló jelentése.
2. A felügyelő bizottság jelentése, a mérleg megállapítása és a felmentvény megadása.
3. A konzervgyár eladása tárgyában hozandó határozat.
4. Esetleges indítványok.

A zárszámadások az Ujvidéki Népbank helyiségeiben megtekinthetők.

E közgyűlésre a t. c. részvényesek azzal a figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok 17. §-a értelmében, a közgyűlésen minden egyes letétbe helyezett részvény után a birtokost egy szavazat illeti; miért is a szavazati jog érvényesítése céljából a részvények szelvényeikkel együtt f. évi július 19-ig az „Ujvidéki Népbank“-ban található elnök kezébe leteendő.

Ujvidék, 1909. június hó 27-én.

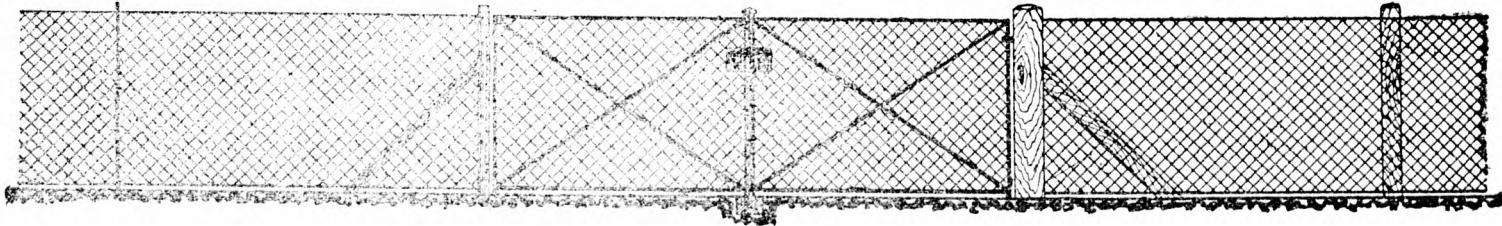
A felszámoló bizottság.

OLCSÓ SODRONYKERITÉS!

Sodrongépfonatok vas- és horganyzott sodronyból,

a sodrony vastagsága és fonatürbőség szerint négyszögméterenként

30 fillértől feljebb K. 1-20-ig.

WITZ FERENCZ,

ELSŐ DÉLMAGYARORSZÁGI

sodrony-szövet-, fonat-, rács-, matracz- és szitaárú-gyár

UJVIDÉK Buzatér 15.

Képes árjegyzék és költségelőirányzatok ingyen és bérmentve.

Szolid, gyors és pontos kiszolgálás!